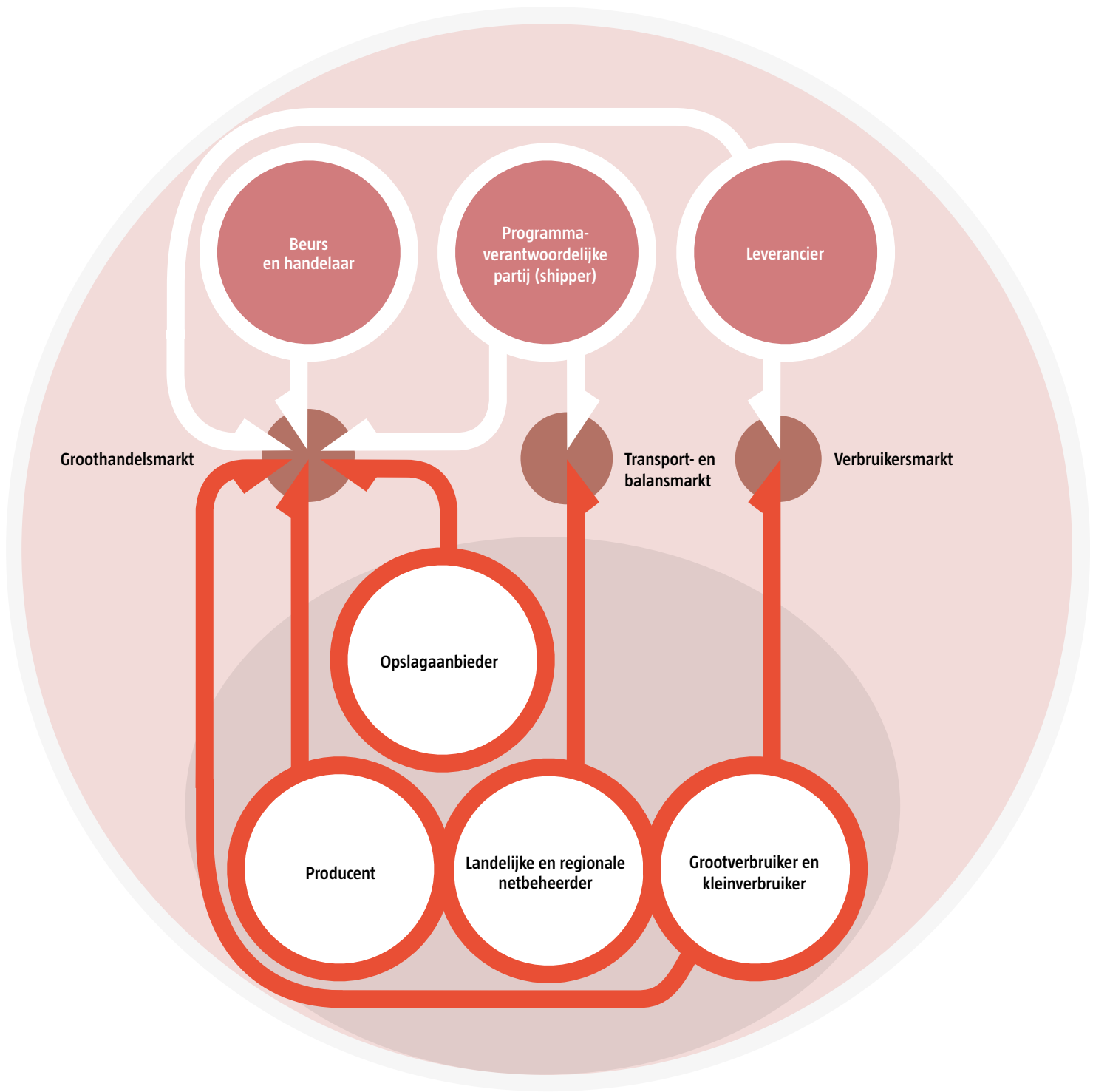

Wat zijn de belangrijkste rollen op de **gasmarkt** en op welke submarkten zijn zij actief?

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Rollenkaart gasmarkt

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Wat zijn de belangrijkste rollen op en rond de gasmarkt en welke taken en verantwoordelijkheden horen hierbij?

Fysieke domein

Producent **Producenten winnen aardgas uit ondergrondse velden**

- De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) wint aardgas in Groningen en is de grootste gasproducent in Nederland.
- Dertien bedrijven winnen aardgas uit kleine velden in Nederland op land en op zee.

Producent **Producenten maken biogas en verwerken dit tot groen gas**

- Producenten vergisten reststromen, zoals mest en biomassa, voor het produceren van biogas.
- Producenten werken biogas op tot groen gas dat wordt bijgemengd voor invoeding op het aardgasnet.

Producent **Buitenlandse producenten exporteren aardgas naar Nederland**

- Buitenlandse producenten vervoeren aardgas via pijpleidingen naar het Nederlandse hoofdtransportnet.
- Buitenlandse producenten vervoeren vloeibaar aardgas via schepen naar de LNG-terminal in Rotterdam.

Landelijke netbeheerder **De landelijke netbeheerder beheert en exploiteert het landelijke hoofdtransportnet**

- De netbeheerder (Gasunie Transport Services, GTS) is aangewezen door en eigendom van de staat en voert gereguleerde taken uit.
- De netbeheerder is verantwoordelijk voor aanleg, beheer, onderhoud en exploitatie van het hoofdtransportnet.
- De netbeheerder zorgt voor de aansluiting van het hoofdtransportnet op internationale leidingen en netten.
- De netbeheerder ziet toe op kwaliteit van het gas en de balans (en druk) op het net en corrigeert onbalans als dit nodig is.
- De netbeheerder biedt een centraal afleverpunt (TTF) waar gas van eigenaar kan wisselen om zo handel te bevorderen.

Opslagaanbieder **De opslagbeheerder biedt opslagcapaciteit om vraag en aanbod in de tijd af te stemmen**

- Opslagaanbieders slaan gasreserves op voor momenten dat de productie achterblijft bij de vraag, zoals bij koud weer.

Regionale netbeheerder **Regionale netbeheerders beheren het regionale transportnet in vastgestelde regio's**

- Netbeheerders zijn eigendom van overheden en voeren publieke, gereguleerde taken uit.
- Netbeheerders zijn verantwoordelijk voor exploitatie, aanleg, beheer en onderhoud van distributienetten.
- Netbeheerders meten het verbruik van kleinverbruikers en melden dit aan leverancier en landelijk netbeheerder.
- Netbeheerders zijn (mede)verantwoordelijk voor registratie, beheer en uitwisseling van data over verbruik op aansluitingen voor gebruik door marktpartijen (bij toestemming verbruikers).

Particuliere gasneteigenaar **Particuliere eigenaren van gasnetten voeren zelf het beheer uit van een lokaal net**

- Particuliere eigenaren beheren kleine gasnetten, zoals onder kassen van tuinders.

Grootverbruiker **Grootverbruikers kopen gas bij een leverancier of op de groothandelsmarkt**

- Grootverbruikers kopen gas in bij een leverancier naar keuze of op de groothandelsmarkt bij producent, handelaar of op de beurs.

Kleinverbruiker **Kleinverbruikers kopen gas bij een leverancier**

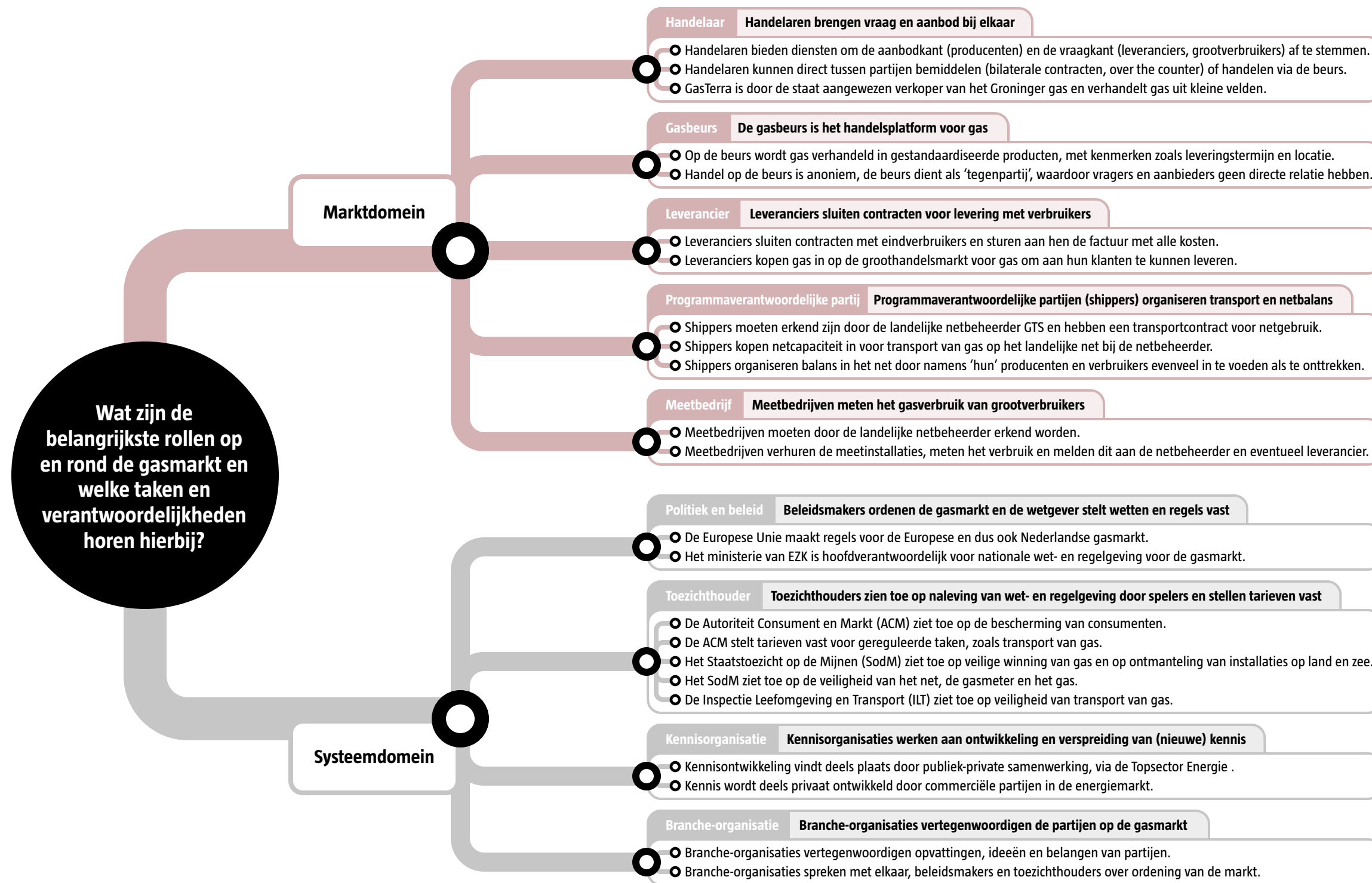
- Kleinverbruikers kopen gas bij een energieleverancier naar keuze.

Over deze kaart

Deze kaart toont de belangrijkste rollen op de gasmarkt. Met rollen bedoelen we een samenhangende set aan activiteiten en verantwoordelijkheden op de gasmarkt die veelal ook in wet- en regelgeving is vastgelegd. Al deze rollen kunnen door een afzonderlijke speler worden ingevuld. Afhankelijk van de wet- en regelgeving combineren spelers in de praktijk ook rollen. Zo is in de gasmarkt een leverancier ook vaak programmaverantwoordelijke. Een netbeheerder kan echter nooit producent of leverancier zijn. De rollen bevinden zich in de drie domeinen van het energiesysteem: het fysieke domein met rollen die direct met de fysieke gasstroom te maken hebben, het marktdomein met rollen die uitsluitend gericht zijn op de handel en tot slot het systeemdomein met rollen die betrokken zijn bij het algemene functioneren van de gasmarkt. Deze kaart is onderdeel van de uitgave *Zó werkt energie in Nederland*.

Rollenkaart gasmarkt

- Fysieke domein
- Marktdomein
- Systeemdomein

Over deze kaart

Deze kaart toont de belangrijkste rollen op de gasmarkt. Met rollen bedoelen we een samenhangende set aan activiteiten en verantwoordelijkheden op de gasmarkt die veelal ook in wet- en regelgeving is vastgelegd. Al deze rollen kunnen door een afzonderlijke speler worden ingevuld. Afhankelijk van de wet- en regelgeving combineren spelers in de praktijk ook rollen. Zo is in de gasmarkt een leverancier ook vaak programmaverantwoordelijke. Een netbeheerder kan echter nooit producent of leverancier zijn. De rollen bevinden zich in de drie domeinen van het energiesysteem: het fysieke domein met rollen die direct met de fysieke gasstroom te maken hebben, het marktdomein met rollen die uitsluitend gericht zijn op de handel en tot slot het systeemdomein met rollen die betrokken zijn bij het algemene functioneren van de gasmarkt. Deze kaart is onderdeel van de uitgave *Zó werkt energie in Nederland*.